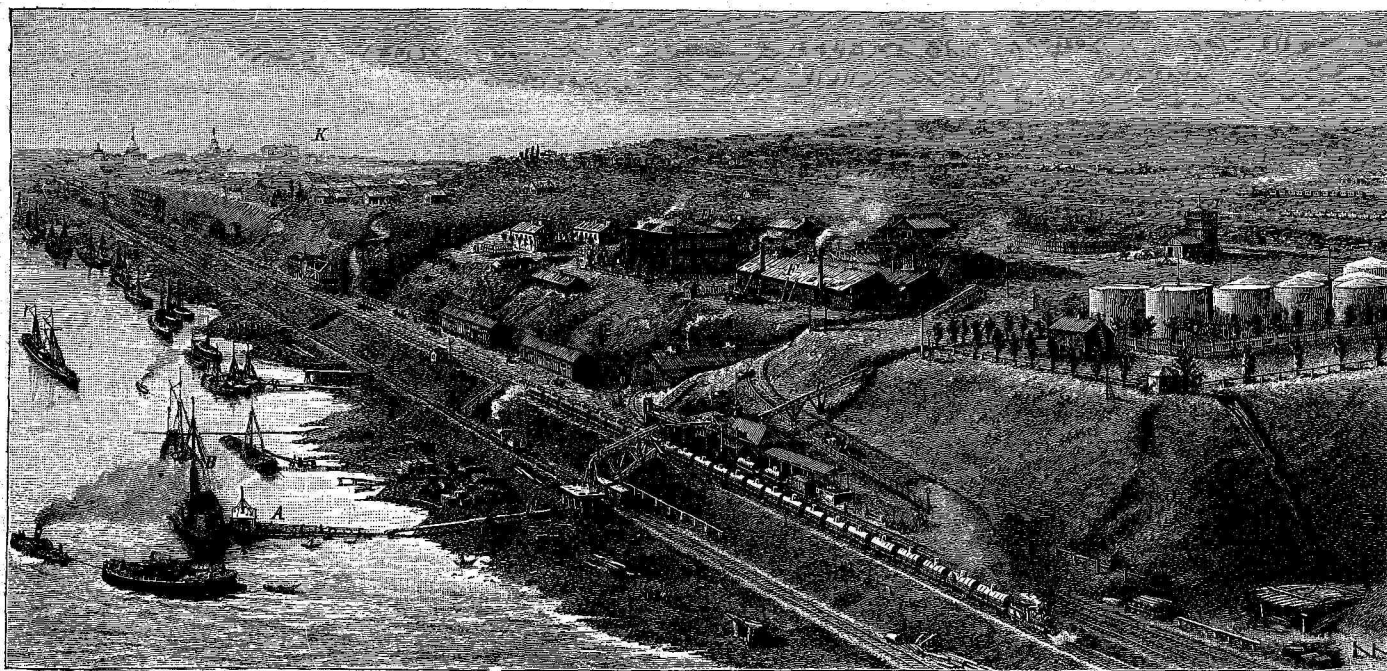

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΕΙΣ ΠΑΝΑΡΧΑΙΑΣ ΠΗΓΑΣ ΦΩΤΟΣ.

Ὁ ὕπατος τῶν τραγικῶν Αἰσχύλος παριστάνει ἡμῖν ἐν τῇ καλλίστῃ τῶν τραγωδιῶν του τὸν Προμηθεῖα καταδικαζόμενον ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἐπὶ τοῦ βραχίωδους Καυκάσου, καὶ τοῦτο πρὸς τιμωρίαν διὰ τὴν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου κλοπὴν τοῦ οὐρανοῦ πυρός. Ἴσως ὁ ποιητὴς ἐξέλεξε τὸν τόπον τοῦτον θέλων νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν, καθ' ἣν προϋποτίθεται ὅτι ὁ παρρηγισθεὶς Ὀλύμπιος Ζεὺς ἠθέλησε νὰ τιμωρήσῃ τὸν Τιτᾶνα εἰς αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, εἰς ὃ καὶ τὸ κλοπιμαῖόν του ἀντικείμενον κατεβίβασεν εἰς τὴν γῆν. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ὅμως τὸ πρᾶγμα τὴν πρώτην ἀφορμὴν πρὸς μόρφωσιν τῆς ιδέας ταύτης παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνους ἔδωκαν τὰ αἰώνια

ἀφθονώτεροι τῶν τῆς Ἀμερικῆς — φαίνονται μάλιστα ὅτι εἶνε ἐντελῶς ἀνεξάντλητοι, καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐτησία παραγωγὴ αὐτῶν ἐν τῷ παρόντι μόλις ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ ἐκτὴ μύριον τῆς ἀμερικανικῆς. Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς Ἑλλάδος συγγραφέων ὁ Πλούταρχος, νομίζομεν, ἀναφέρει πρῶτος τὴν ὑπαρξίν κατὰ τὰς χώρας ἐκεῖνας πετρελαίου καὶ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου βίῳ περιγράφει ὅπως οὖν ἐκτενῶς τὴν ἀφθονίαν καὶ τὰς ιδιότητας αὐτοῦ. Ἡμέραν τινά, λέγει, εἶδεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐκβατάνων τεραστίαν στήλην πυρός, ἀναπηδῶσαν ἐκ τινος ἀνεξάντλητου πηγῆς. Τίς λοιπὸν ὑπῆρξεν ἡ αἰτία, ὥστε ἐν ὅλαις ταῖς ἀγοραῖς τῆς Εὐρώπης καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Ρωσσίας κατὰ

ΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΒΟΛΓΑΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΒΕΛ.

Α εἶνε πλωτὴ ἀποβάθρα, ἐφ' ἣς εὐρίσκεται ἀτμολέβης καὶ ἀντλία, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἐκ τῶν μεταφορικῶν κλοίων Β μεταφέρεται τὸ πετρέλαιον διὰ τοῦ σωλήνος C εἰς τὰς δεξαμενὰς D, κειμένους 110 πόδας ὑπερῶν τῆς ἐπιφανείας τοῦ Βόλγα. Ἐκ τῶν δεξαμενῶν τούτων φέρεται τὸ πετρέλαιον κατ' εὐθείαν εἰς τὰ δοχεῖα τῶν ἀμαξῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν παρὰ τὴν ἀκτὴν δρωμένην αὐτοδρομικὴν ἀμαξοστοιχίαν. Ε εἶνε τὰ σιδηροδρομικὰ τὰς ὑπὸ ἀντλίας. F εἶνε τὸ βαρελοποιεῖον. T ὁ τοῦ ὑδραγωγείου πυργὸς καὶ K ἡ πόλις Ζαρούζιν.

καὶ ἄσβεστα τοῦ Καυκάσου πυρά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἤδη διάσημα καὶ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς ἀκόμη χρόνους. Καὶ ἀληθῶς ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, οὐ μακρὰν τῆς πόλεως Βακοῦ, ἐν Σουράν-χανί, κεῖται ὁ ἀρχαιότατος βωμὸς τοῦ κόσμου, ἐφ' οὗ καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη γλῶσσαι πυρὸς οὐδέποτε ἀποσβεσθέντων ἐκπέμπονται εἰς τὰ ὕψη καὶ πρὸ τοῦ ὁποίου ποτὲ οἱ πυρολάτραι ἐτέλουν τὰς δεήσεις των πρὸς τὸ παμφάγον στοιχεῖον. Τὸ πῦρ τοῦτο παράγεται ἐξ ἀερίων προερχομένων ἐξ ὑποχθονίων πηγῶν πετρελαίου καὶ εὐρισκόντων ἐξόδον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς διὰ τινος ῥωγμῆς τοῦ ἐδάφους. Ἀρχαιότερα ὅμως παρὰ τὴν ἱστορίαν τῶν πυρολατρῶν καὶ τῶν ναῶν τοῦ Ζωροάστρου εἶνε τὰ αἰώνια πυρὰ τῆς χερσονήσου τοῦ Καυκάσου. Ἐν ταῖς χώραις ταύταις, αἵτινες ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις καθιγιάσθησαν διὰ τῆς λατρείας καὶ θρησκευτικῆς πίστεως τῶν ἀνθρώπων, ὁ πρακτικὸς τῶν ἡμερῶν ἡμῶν νοῦς παρήγαγε καὶ ἀνέπτυξε σπουδαίαν βιομηχανίαν πετρελαίου, ἥς κέντρον καὶ καρδίαν εἶνε ἡ πόλις Βακοῦ, σπουδαιοτάτη πόλις τῆς Κασπίας θαλάσσης ἐξαισιῶς προοδεύουσα ἐνεκα τῆς θέσεώς της κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετηρίδα. Αἱ πετρελαιοῦχοι πηγαὶ τοῦ Καυκάσου, ὧν παραφυάδας δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν δυτικῶς μὲν μέχρι τῆς Τιφλίδος, ἀνατολικῶς δὲ μέχρι τῶν ὑπὸ ὠρεῶν τῶν Ἰμαλαίων ὁρέων εἶνε πολὺ πλουσιώτεροι καὶ

τεράστια ποσὰ νὰ καταναλίσκεται τὸ ἀμερικανικὸν πετρέλαιον, ἐν ᾧ μέχρις ἐσχάτων μόλις ἦτο γνωστὸν ὅτι ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπῆρχε καὶ καυκάσιον εἰς τὸν κόσμον;

Πρώτη αὕτη ἡ ῥωσικὴ κυβέρνησις διηκούλουν εἰς τοὺς Ἀμερικανούς τὴν νίκην μισθώσασα τὰς πηγὰς τῆς νάφθας. Χάρis εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦτον ἐν ἔτει 1863 ἡ ὅλική τῆς νάφθας παραγωγὴ συνεποσοῦτο μόλις εἰς 100,000 καντάρια. Ἐν ἔτει 1872 ὅτε τὸ ἀμερικανικὸν πετρέλαιον εἶχε πλέον διαδοθῇ εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, ἡ κυβέρνησις τοῦ Τσάρου ἐπέσθη ἐπὶ τέλους ὅτι ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν βιομηχανίαν ταύτην καὶ ἐκτοτε ἤρχισε νὰ πωλῇ τὰ μέρη ταῦτα εἰς διαφόρους ἐπιχειρηματίας καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς κεφαλαιούχους πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν φυσικῶν θησαυρῶν τῆς μελαίνης καὶ ἀγόνου ταύτης γῆς. Ἐν ἔτει 1877 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθε εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3 ἑκατομ. κανταρίων κατ' ἔτος, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα τὸ καυκάσιον πετρέλαιον δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀνταγωνισθῇ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς πρὸς τὸ ἀμερικανικόν, διότι τὰ πρὸς μεταφορὰν αὐτοῦ μέσα ἦσαν καὶ λίαν ἀτελῆ καὶ ὑπερμέτρως δαπανηρά, ἐνῶ οἱ Ἀμερικανοὶ εἶχον ἐν Πενσυλβανίᾳ πυκνὰ καὶ ἀπέραντα δάση καὶ ἐντὸς αὐτῶν πολυάριθμα καὶ μεγάλα βαρελοποιεῖα μετὰ λίαν εὐφυῶς κατεσκευασμένων μηχανῶν, δι' ὧν ταχέως καὶ ἐφθνὰ κατεσκευάζον βυτία